

ECC
DENETİM

MEVZUAT SİRKÜLERİ

2021/22 06/02/2022

İLETİŞİM BİLGİLERİ

ADRES:
İçerenköy Çayır Cad. Nehir
Plaza No:9/25
34752 Ataşehir- İstanbul

TELEFON:
0216 213 0550

WEB SİTESİ:
www.eccdenetim.com

E-POSTA:
sirkuler@eccdenetim.com

ECC Denetim is collaborating
with [Andersen Global](#) in Turkey

Enflasyon Muhasebesi 31.12.2023 tarihine ertelenmiştir

29 Ocak 2022 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan 7352 sayılı Kanun ile enflasyon düzeltmesi uygulaması 31 Aralık 2023 tarihine ertelenmiş ve dövizli varlıkların değerlendirilmesinden kaynaklanan kur farklarının istisna edilmesine dönük bir düzenleme yapılmıştır. Enflasyon muhasebesini erteleyen düzenleme bu Sirkülerimizde açıklanmıştır.

ENFLASYON DÜZELTMESİ ERTELENMİŞTİR

TÜİK tarafından açıklanan resmi enflasyon oranlarına göre, Aralık 2021 itibarıyla Yurtiçi ÜFE artış oranı %79,89'a ulaşmış bulunmaktadır. Son üç yıllık kümülatif artış oranı ise %141,70 seviyesindedir. Açıklanan bu oranlara göre, Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 298'nci maddesi uyarınca enflasyon düzeltmesi zorunluluğu oluşmuştur. Hatta konuyla ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Genel Tebliğ taslağına internet sitesinde yer verilmiştir. Konuyla ilgili olarak Şirketimizce açıklanan 2022/13 sayılı Sirkülerimizde detay açıklamalara yer verilmiştir.

Diğer taraftan, TBMM tarafından kabul edilen 7352 sayılı Kanunun 1'nci maddesi ile enflasyon düzeltmesi uygulaması 31 Aralık 2023 tarihine ertelenmiştir. Ertelemeyi gerçekleştiren 7352 sayılı Kanunun 1'nci maddesi ile Vergi Usul Kanunu'na eklenen geçici 33'ncü madde aşağıdaki gibidir.

"GEÇİCİ MADDE 33 – Geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2021 ve 2022 hesap dönemleri (kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2022 ve 2023 yılında biten hesap dönemleri itibarıyla) ile 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde mükerrer 298 inci madde kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz.

Mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası uygulaması açısından, birinci fıkrada enflasyon düzeltmesi yapılmayacağı belirtilen dönemler enflasyon düzeltmesi şartlarının gerçekleşmediği dönem olarak değerlendirilir.

31/12/2023 tarihli mali tablolar, enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulur. Yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı geçmiş yıllar kâr/zarar hesabında gösterilir. Bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmaz, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmez.

Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası hükümleri, mükerrer 298 inci maddenin (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında olan mükellefler bakımından geçerli değildir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir."

Yukarıda yer verilen düzenleme uyarınca, VUK'nun mük. 298/A maddesi düzenlemesinin 2021, 2022 ve 2023 dönemlerinde uygulanmaması öngörülmektedir.

Öte yandan aynı düzenleme ile 31 Aralık 2023 tarihli bilanço ise har halukarda düzeltililecektir. Düzeltme sonucunda oluşan kâr veya zarar farkı, vergiye tabi tutulmayacak, geçmiş yıl zararı olarak dikkate alınacaktır.

VUK mük. md. 298-A/9 kapsamında, şartlara bakılmaksızın enflasyon düzeltmesi yapanlar (kuyumcular vb) ile kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına izin verilenler erteleme kapsamı dışındadırlar.

Diğer taraftan, bu düzenleme ile VUK mük. 298/A düzenlemesi yürürlükten kaldırılmış değildir, bunun sonucu olarak yüksek enflasyonun devam etmesi halinde, 2024 ve izleyen hesap dönemlerinde VUK mük. 298/A çerçevesinde enflasyon düzeltmesi yapılması mümkündür.

VUK MÜK. 298/Ç VE GEÇ. MD. 32 UYARINCA YENİDEN DEĞERLEME

Diğer taraftan, enflasyon düzeltmesinin ertelenmesinin bir sonucu olarak, VUK mük. md. 298/Ç fıkrasının ve VUK geç. md. 32'nin uygulanma imkânı oluşmuştur.

7338 sayılı Kanun ile Vergi Usul Kanununa eklenen mük. md.298/Ç ve geç. md. 32 düzenlemeleri, 1 Ocak 2022 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

VUK mük. 298/Ç düzenlemesi uyarınca, bilanço esasına göre defter tutan mükelleflere, aynı maddenin (A) fıkrasında yer alan enflasyon düzeltmesi yapma şartlarının gerçekleşmediği hesap dönemlerinin sonu itibarıyla, bilançolarına dahil bulunan amortismanla tabi iktisadi kıymetlerini ve bunlar üzerinden ayrılmış amortismanları mezkûr maddede belirtilen şartlar doğrultusunda yeniden değerleyebilmelerine imkân getirilmektedir. Yeni madde 2003 yılında kaldırılan Yeniden Değerleme uygulamasının benzeri olmakla birlikte bazı farklılıklar da vardır.

7338 sayılı Kanunun 31'inci maddesiyle getirilen Yeniden Değerleme uygulamasının şartlar ana hatları ile aşağıdaki gibidir.

- Uygulamadan yararlanmak ihtiyaridir.
- Yeniden değerlendirme uygulamasından tam mükellefiyete tabi bilanço usulüne göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri yararlanabilmektedir.
- Yeniden değerlendirme kapsamına bilançoda yer alan amortismanla tabi iktisadi kıymetler girmektedir.
- Yeniden değerlendirme işleminde, yurtiçi üretici fiyat endeksleri dikkate alınarak tespit edilen yeniden değerlendirme oranı (YDO) esas alınır.
- YDO kullanılarak duran varlıkların ve bunlara ait birikmiş amortismanların değeri artırılır.
- Değer artışları bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilir. Söz konusu fon tutarı, herhangi bir vergi ödenmeksizin sermayeye eklenebilir. Sermayeye eklenen fonlar, ortaklar tarafından şirkete konulmuş varlık olarak kabul edilir.

- Sadece aktifleştirme yılına ait aktifleştirilen kur farkları ve faizler yeniden değerlendirme kapsamındadır. İhtiyari olarak duran varlığın maliyet değerine eklenen faiz ve kur farkları yeniden değerlendirilmez.
- Hesap dönemi sonu itibarıyla tespit edilen duran varlık ve birikmiş amortismanlar yeniden değerlemeye konu edilir.
- Yeniden değerlendirme, geçici vergi sonları ve yılsonu itibarıyla yapılabilecektir.
- Yeniden değerlemeye tabi kıymetlerin satılması, devir, tasfiye ve işletmeden çekme halinde, sermayeye eklenmemiş (pasifte bulunan) ilgili fon tutarı, birikmiş amortismanlar gibi işlem görür.
- Yeniden değerlemenin yapılması ihtiyaridir. Yeniden değerlemenin yapılmaması halinde, izleyen yıllarda yapılmayan yıllara ilişkin (geriye dönük) yeniden değerlendirme yapılamaz.
- Hesap dönemi içinde aktive yeni giren iktisadi kıymetler yeniden değerlendirilmez.
- Yeniden değerlendirme, enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşmadığı dönemlerde yapılabilir.
- Duran varlıklar, yeniden değerlendirilmiş değerleri esas alınarak amortismanına tabi tutulurlar.
- VUK mük. md. 298-A/9 kapsamında, bahse konu fıkranın (1) numaralı bendinde yer alan şartlara bakılmaksızın enflasyon düzeltmesi yapanlar (kuyumcular vb) ile kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına izin verilenler mükellefler yeniden değerlendirme uygulamasından yararlanamazlar.
- Bu niteliklerini korudukları müddetçe sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen duran varlıklar yeniden değerlemeye konu edilmez.
- VUK mük. md. 298/Ç uyarınca yapılacak değerlendirme için bir vergi ödenmesi söz konusu değildir.

VUK mük. md. 298/Ç fıkrası uyarınca yeniden değerlendirme yapılması halinde, ilk değerlendirme işleminden önce geçiş dönemine ilişkin olarak VUK Geç. md.32 uyarınca yeniden değerlendirme yapılabilir.

7338 sayılı Kanun ile Vergi Usul Kanunu'na eklenen Geçici 32'nci madde ile duran varlıkların aktive girdiği tarih veya en son değerlendirme tarihinden, ilk kez yeniden değerlendirme yapacakları hesap döneminden önceki hesap döneminin sonu itibarıyla yeniden değerlendirme yapabileceklerdir. Örneğin 31 Mart 2022 itibarıyla VUK mük. 298 kapsamında yeniden değerlendirme yapacak bir şirketin, mevcut duran varlıklarının değerini 31 Aralık 2021 tarihine taşıyabileceklerdir. **Ortaya çıkan değer artışı üzerinden %2 oranında vergi ödenmesi gerekecektir.**

VUK'nun geçici 32'nci maddesinde yer alan düzenleme, daha önce aynı Kanunun geçici 31'nci maddesinde yer alan ve yürürlük süresi sona eren düzenlemeye paralellik göstermektedir.

Vergi Usul Kanunu'nda bulunan güncel yeniden değerlendirme uygulamaları aşağıdaki tabloda karşılaştırılmıştır.

VUK GÜNCEL YENİDEN DEĞERLEME UYGULAMALARI

	Sürekli Yeniden Değerleme	Geçiş Dönemi Yeniden Değerleme
Yasal Dayanak	VUK Mük. Md. 298/Ç	VUK Geç. Md. 32

Değerleme dönemi	2022 ve sonrasındaki geçici vergi dönemleri (Örneğin Mart 2022 - Aralık 2021 dönemi artış endeksi)	Duran varlığın aktife girdiği/Son yeniden değerlendirildiği tarihten, sürekli değerlemeye tabi tutulacağı dönem öncesindeki son hesap döneminin sonu (Örneğin 2015 yılı Nisan ayında iktisap edilen ve daha önce yeniden değerlemeye tabi tutulmayan bir duran varlık için, Aralık 2021 dönemi ÜFE endeksi Mayıs 2015 dönemi ÜFE endeksine bölünerek taşıma katsayısı bulunur)
Uygulanacağı dönem sayısı	Sürekli	Sadece 1 kez
Yeniden değerlendirme zorunlu mu?	Hayır	Hayır
Değerleme yapıldığında %2 vergi ödenir mi?	Hayır	Evet
Uygulamadan hangi mükellefler yararlanabilir?	Tam mükellefiyete tabi ve bilanço esasına göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (kollektif, adî komandit ve adî şirketler dâhil, (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında söz konusu fıkranın (1) numaralı bendinde yer alan şartlara bakılmaksızın enflasyon düzeltmesi yapanlar ile kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına izin verilenler hariç)	Diğeri ile aynı
Kapsama giren varlıklar	Amortismanla tabi iktisadi kıymetler ile bunların birikmiş amortismanlar.	Taşınmazlar ve amortismanla tabi iktisadi kıymetler ile bunların birikmiş amortismanlar.
Yeni değerlendirilen tutar üzerinden amortisman ayrılabilir mi?	Evet	Evet
Değer Artış Fonu sermayeye eklenebilir mi?	Evet	Evet
Değer Artış fonu başka bir hesaba aktarılırsa	Sermayeye ilave edilme dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen kısmı, bu işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulur.	Diğeri ile aynı.
Sermayeye eklenmeyen Değer Artış Fonları satış halinde nasıl dikkate alınır?	Birikmiş amortismanlar gibi dikkate alınır.	Yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmaz ve amortismanla tabi diğer iktisadi kıymetlerin elden çıkarılması halinde, pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışları, kazancın tespitinde dikkate alınmaz.

Değer artışında kullanılacak katsayı	Yeniden değerlendirme oranları	Yİ-ÜFE ve ÜFE endeksleri
--------------------------------------	--------------------------------	--------------------------

1.1.2022 tarihinde yürürlüğe giren yeniden değerlemeye ilişkin maddelerin usul ve esaslarını belirleme konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir. Bu konuda bir düzenleme yapılması halinde Şirketimizce konu açıklanacaktır.

Yararlı olması dileklerimizle.

Saygılarımızla,

Dr. Celal Çelik
Yeminli Mali Müşavir

EKLER:

1. VERGİ USUL KANUNU'NA 7352 SAYILI KANUNLA EKLENEN GEÇİCİ 33'NCÜ MADDESİ
2. VERGİ USUL KANUNU'NUNA 7338 SAYILI KANUNLA EKLENEN MÜKERRER MADDE 298/Ç VE GEÇ. MD. 32 DÜZENLEMELERİ

EK: 1 VERGİ USUL KANUNU'NA 7352 SAYILI KANUNLA EKLENEN GEÇİCİ 33'NCÜ MADDESİ

29 Ocak 2022 CUMARTESİ

Resmî Gazete

Sayı : 31734

KANUN

**VERGİ USUL KANUNU İLE KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN**

Kanun No. 7352

Kabul

Tarihi: 20/1/2022

MADDE 1 – 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 33 – Geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2021 ve 2022 hesap dönemleri (kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2022 ve 2023 yılında biten hesap dönemleri itibarıyla) ile 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde mükerrer 298 inci madde kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz.

Mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası uygulaması açısından, birinci fıkrada enflasyon düzeltmesi yapılmayacağı belirtilen dönemler enflasyon düzeltmesi şartlarının gerçekleşmediği dönem olarak değerlendirilir.

31/12/2023 tarihli mali tablolar, enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulur. Yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı geçmiş yıllar kâr/zararı hesabında gösterilir. Bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmaz, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmez.

Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası hükümleri, mükerrer 298 inci maddenin (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında olan mükellefler bakımından geçerli değildir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

...

MADDE 3 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

28/01/2022

**EK: 2 VERGİ USUL KANUNU'NUNA 7338 SAYILI KANUNLA EKLENEN MÜKERRER MADDE 298/Ç
VE GEÇ. MD. 32 DÜZENLEMELERİ**

26 Ekim 2021 SALI

Resmî Gazete

Sayı : 31640

KANUN

**VERGİ USUL KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN**

Kanun No. 7338

Kabul Tarihi: 14/10/2021

MADDE 1 –

...

MADDE 31 – 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin başlığı “Enflasyon düzeltilmesi, yeniden değerlendirme oranı ve yeniden değerlendirme:” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ç) Tam mükellefiyete tabi ve bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri (kollektif, adî komandit ve adî şirketler dâhil, (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında söz konusu fıkranın (1) numaralı bendinde yer alan şartlara bakılmaksızın enflasyon düzeltilmesi yapanlar ile kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına izin verilenler hariç), (A) fıkrasında yer alan enflasyon düzeltilmesi yapma şartlarının gerçekleşmediği hesap dönemlerinin sonu itibarıyla, bilançolarına dâhil bulunan amortismanlara tabi iktisadi kıymetlerini (bu niteliklerini korudukları müddetçe sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilenler hariç) ve bunlar üzerinden ayrılmış olup bilançolarının pasifinde gösterilen amortismanları aşağıda belirtilen şartlar doğrultusunda yeniden değerleyebilirler.

1. İktisadi kıymetlerin maliyet bedellerine eklenmiş bulunan (iktisadi kıymetlerin aktifleştirildiği hesap dönemine ilişkin olanlar hariç) kur farkları ve kredi faizleri (bunlara isabet eden amortismanlar dâhil) yeniden değerlendirme kapsamına girmez.

2. Yeniden değerlemede, iktisadi kıymetlerin ve bunlara ait amortismanların, bu Kanunda yer alan değerlendirme hükümlerine göre tespit edilen ve değerlemenin yapılacağı hesap dönemi sonu itibarıyla yasal defter kayıtlarında yer alan değerleri dikkate alınır. Amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda, yeniden değerlemeye esas alınacak tutar bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılarak belirlenir.

3. İktisadi kıymetlerin (2) numaralı bende göre tespit edilen değerleri ve bunlara ilişkin amortismanların, yeniden değerlemenin yapılacağı yıla ait olan yeniden değerlendirme oranı ile çarpılması suretiyle yeniden değerlendirme sonrası değerleri bulunur.

Yapılacak değerlemede yeniden değerlendirme oranı olarak (B) fıkrasında belirtilen oran dikkate alınır. Kendilerine özel hesap dönemi tayin olunan mükellefler için, özel hesap döneminin başladığı takvim yılına ait oran esas alınır.

Geçici vergi dönemleri itibarıyla yapılacak değerlemede esas alınacak yeniden değerlendirme oranı, bir önceki yılın Kasım ayından başlamak üzere; 3, 6 ve 9 uncu aylarda bir önceki 3, 6 ve 9 aylık dönemlere göre Türkiye İstatistik Kurumunun Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksinde meydana gelen ortalama fiyat artış oranı esas alınmak suretiyle belirlenir.

4. Yeniden değerlendirme neticesinde iktisadi kıymetlerin değerinde meydana gelen değer artışı, yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin her birine isabet eden değer artışı ayrıntılı olarak görünecek şekilde, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilir. Değer artışı, iktisadi kıymetlerin yeniden değerlendirme sonrası ve yeniden değerlendirme öncesi net bilanço aktif değerleri arasındaki farktır. Net bilanço aktif değeri, iktisadi kıymetlerin bilançonun aktifinde yazılı değerlerinden, pasifte yazılı amortismanların tenzili suretiyle bulunan değeri ifade eder.

İktisadi kıymetler için amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda söz konusu değer, bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılarak belirlenir.

5. İktisadi kıymetlerini bu fıkra kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutan mükellefler bu kıymetlerini, yeniden değerlendirme sonrasında bulunan değerleri üzerinden amortismanına tabi tutmaya devam ederler. Yeniden değerlemeye tabi tutulanların her birine isabet eden değer artışları ile bunların hesap şekilleri amortisman kayıtlarında ayrıntılı olarak gösterilir.

6. Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarının, sermayeye ilave edilme dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen kısmı, bu işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulur. Sermayeye eklenen değer artışları, ortaklar tarafından işletmeye ilave edilmiş kıymetler olarak kabul edilir. Bu işlemler kâr dağıtımı sayılmaz.

7. Yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin elden çıkarılması (satış, devir, işletmeden çekiş, tasfiye gibi) halinde, bunlara isabet eden pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışları aynen amortismanlar gibi muameleye tabi tutulur.

8. Her yılın yeniden değerlendirme oranı ancak o yıla ait değerlemede nazara alınabilir. Yeniden değerlemenin herhangi bir yıl yapılmamasından veya değerlendirme oranının düşük uygulanmasından dolayı daha sonraki yıllarda geçmiş dönemlere ilişkin yeniden değerlendirme yapılamaz.

9. Hesap dönemi içinde aktifte giren iktisadi kıymetler için aktifte girdiği hesap döneminde, yeniden değerlendirme yapılmaz.

10. Yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin elden çıkarılmasından önce (A) fıkrasında belirtilen enflasyon düzeltmesi yapılmasına ilişkin şartların oluşması halinde, anılan fıkranın (7) numaralı bendi uyarınca enflasyon düzeltmesi yapılır. Söz konusu bent gereği öz sermaye kalemlerinin düzeltilmesinde bu madde kapsamındaki yeniden değerlendirme değer artış fonu öz sermayeden düşülür. Ayrıca mezkûr değer artış fonunun sermayeye ilavesi nedeniyle oluşan sermaye artışları sermaye artışı olarak dikkate alınmaz ve enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz.

11. (A) fıkrası uyarınca enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluştuğu dönemlerde, bu fıkra uyarınca yeniden değerlendirme yapılmaz. Anılan fıkroda belirtilen enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşmadığı ilk hesap döneminden itibaren, bu fıkra hükümleri uyarınca yeniden değerlendirme uygulamasına devam olunabilir. Bu durumda iktisadi kıymetlerin yeniden değerlemesine esas değerler olarak, enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş son bilançoda yer alan değerler dikkate alınır. Bu değerlerin tespitinde, iktisadi kıymetler için amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda, bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılır.

12. Bu fıkra kapsamında yeniden değerlendirme yapılan hesap döneminden sonra (A) fıkrası uyarınca enflasyon düzeltmesi şartlarının yeniden oluşması durumunda, bu fıkra hükümlerine göre yeniden değerlemeye tabi tutulmuş olan iktisadi kıymetler ile bunlara ilişkin amortismanlar düzeltilmiş son değerleri dikkate alınarak enflasyon düzeltmesine tabi tutulur.

13. Yeniden değerlemenin herhangi bir yılda yapılmaması durumunda, sonraki hesap dönemlerine ilişkin olarak bu fıkra kapsamında yeniden değerlendirme yapılabilir.

14. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

...

MADDE 52 – 213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 32 – Bu maddeyi ihdas eden Kanunla mükerrer 298 inci maddeye eklenen (Ç) fıkrası kapsamında yeniden değerlendirme yapabilecek olan mükellefler, anılan fıkra uyarınca ilk kez yeniden değerlendirme yapacakları hesap döneminden önceki hesap döneminin sonu itibarıyla bilançolarına kayıtlı bulunan taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerini (bu niteliklerini korudukları müddetçe sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmaz ve iktisadi kıymetler hariç) aşağıdaki şartlarla yeniden değerleyebilirler.

a) Yeniden değerlemede, taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin ve bunlara ait amortismanların, bu Kanunda yer alan değerlendirme hükümlerine göre tespit edilen ve bu

Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası uyarınca ilk kez yeniden değerlendirme yapılacak hesap döneminden önceki hesap döneminin sonu itibarıyla yasal defter kayıtlarında yer alan değerleri dikkate alınır. Amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda, yeniden değerlemeye esas alınacak tutar bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılarak belirlenir.

b) Taşınmazlar ve amortismanlara tabi diğer iktisadi kıymetlerin (a) bendine göre tespit edilen değerleri ve bunlara ilişkin amortismanların yeniden değerlendirme oranı ile çarpılması suretiyle yeniden değerlendirme sonrası değerleri bulunur.

Yapılacak değerlemede esas alınacak yeniden değerlendirme oranı olarak;

1. Bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasına göre enflasyon düzeltmesine tabi tutulan;

i) En son bilançoda yer alan taşınmazlar ve amortismanlara tabi diğer iktisadi kıymetler ile bunların amortismanları için, anılan maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yapılacak yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, söz konusu bilançonun ait olduğu tarihi takip eden aya ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,

ii) En son bilanço tarihinden sonra iktisap edilen taşınmazlar ve amortismanlara tabi diğer iktisadi kıymetler ile bunların amortismanları için, anılan maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yapılacak yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, bunların iktisap edildiği ayı izleyen aya ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,

2. Daha önce Kanunun geçici 31 inci maddesinin;

i) Birinci fıkrasında yer alan tarihe kadar yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar ve amortismanları için, mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yapılacak yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, 2018 yılı Mayıs ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,

ii) Yedinci fıkrasında yer alan tarihe kadar yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar ve amortismanlara tabi diğer iktisadi kıymetler ile bunların amortismanları için, mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yapılacak yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, 2021 yılı Haziran ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,

dikkate alınır. Bu bent uyarınca dikkate alınacak Yİ-ÜFE ibaresi; Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) değerlerini, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) değerlerini ifade eder.

c) Yeniden değerlendirme neticesinde taşınmazlar ve amortismanlara tabi diğer iktisadi kıymetlerin değerinde meydana gelecek değer artışı, yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar ve amortismanlara tabi diğer iktisadi kıymetlerin her birine isabet eden değer artışları ayrıntılı olarak gösterilecek şekilde, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilir. Değer artışı, taşınmazlar ve amortismanlara tabi diğer iktisadi kıymetlerin yeniden değerlendirme sonrası ve yeniden değerlendirme öncesi net bilanço aktif değerleri arasındaki farktır. Net bilanço aktif değeri, taşınmazlar ve amortismanlara tabi diğer iktisadi kıymetlerin bilançonun aktifinde yazılı değerlerinden, pasifte yazılı amortismanların tenzili suretiyle bulunan değeri ifade eder.

Taşınmaz ve amortismanlara tabi diğer iktisadi kıymetlerini bu madde kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutan mükellefler bunları, yapılan yeniden değerlendirme sonrasında bulunan değerleri üzerinden amortismanlara tabi tutmaya devam ederler.

Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarı üzerinden %2 oranında hesaplanan vergi, yeniden değerlendirme işleminin yapıldığı tarihi izleyen ayın sonuna kadar bir beyanname ile gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine beyan edilir ve ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir. Bu fıkra kapsamında ödenen vergi; gelir ve kurumlar vergisinden mahsup edilmez, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde

gider olarak kabul edilmez. Beyanın zamanında yapılmaması ya da tahakkuk eden verginin süresinde ödenmemesi halinde bu madde hükümlerinden faydalanılamaz.

Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarının, sermayeye ilave edilme dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen kısmı, bu işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulur.

Yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmaz ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin elden çıkarılması halinde, pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışları, kazancın tespitinde dikkate alınmaz.

Bu madde kapsamında yeniden değerlendirme sadece bir kez, bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası uyarınca yapılacak yeniden değerlendirme öncesinde olmak üzere yapılabilir. Bu madde kapsamında yeniden değerlendirme yapmakla birlikte yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden sonraki hesap dönemi için mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yeniden değerlendirme yapmayan mükellefler, daha sonraki dönemlerde mezkûr fıkra kapsamında yapacakları yeniden değerlemede tekrar bu madde kapsamında yeniden değerlendirme yapamazlar.

Bu madde kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin elden çıkarılmasından önce bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası uyarınca yeniden değerlendirme yapılmadan mezkûr maddenin (A) fıkrası gereğince enflasyon düzeltmesi yapılmasına ilişkin şartların oluşması halinde, bu madde gereğince oluşan değer artışı fonu özsermayeden düşülmek suretiyle mezkûr madde uyarınca enflasyon düzeltmesi yapılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

...

MADDE 62 – Bu Kanunun;

a)

...

g) 31, 52 ve 58 inci maddeleri 1/1/2022 tarihinde,

...

yürürlüğe girer.

MADDE 63 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

25/10/2021